

конференції (13-14 травня 2022 року, м. Тернопіль). Тернопіль: Вектор; ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 306–309.

3. Руденський Р. Є. Пізнавальна активність старших дошкільників: сутність, структура, вікові особливості. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. Вип. 1 (54). С. 214-222. DOI: 10.31376/2410-0897-2024-1-54-214-222.

4. Руденський Р., Писарчук О. Стратегії запобігання прояву агресії в іграх дітей дошкільного віку в умовах війни. *Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 24 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 242-246.

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

Фазан Т. П.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
fazantp7@gmail.com*

Актуальність. Сучасна державна політика та соціальні виклики вимагають від майбутніх фахівців дошкільної освіти не лише якісної професійної підготовки, але й готовності до постійного навчання та саморозвитку. Це пов'язано із постійним удосконаленням нормативно-правової бази, що регулює професійну діяльність вихователя та державного стандарту дошкільної освіти. Інноваційні підходи до розвитку дітей дошкільного віку вимагають від вихователів уміння швидко адаптуватися і постійно оновлювати свої знання та навички. Формування готовності здобувачів до навчання впродовж життя забезпечує не лише їх професійну компетентність, але й сприяє особистісному розвитку, самореалізації, професійному становленню та успішній реалізації в умовах сучасної освітньої системи.

Мета – висвітлити значення, основні методи та форми підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до навчання впродовж життя.

Методика й організація дослідження. У дослідженні використовувалися загальнонаукові методи (аналіз, синтез, зіставлення, узагальнення, систематизація) під час опрацювання наукової літератури з означеної проблеми; узагальнення опрацьованих матеріалів задля формулювання висновків.

Результати дослідження. Відповідно до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» кожен фахівець відповідної галузі повинен володіти загальними та професійними компетентностями. Здатність до навчання впродовж життя – це професійна компетентність, яка передбачає проведення саморефлексії та самооцінювання власної діяльності, планування та реалізацію індивідуального професійного розвитку та самоосвіти [3].

Сучасні дослідники трактують поняття готовність до навчання впродовж життя, як інтегративну властивість вихователя дітей дошкільного віку, яка характеризує його здатність до самостійної майбутньої діяльності та прагнення постійно розкривати, реалізовувати й розвивати власний потенціал. Така готовність формується у процесі професійної підготовки студента в закладі вищої освіти, на етапі входження фахівця у професію і подальшої самореалізації в ній.

Сформуванню в майбутнього вихователя здатність до навчання впродовж життя є одним із головних завдань професійної підготовки студента. Видатний учений І. Зязюн у своїх працях акцентує на значенні освіти для особистості впродовж життя. Із його слів «динамізм сучасної цивілізації, підвищення ролі особистості в суспільстві та виробництві, постійне зростання її потреб, гуманізація та демократизація суспільних відносин, інтелектуалізація праці, швидка та непередбачувана зміна техніки і технологій

– усе це зумовлює необхідність зміни формули «освіта на все життя» формулою «освіта впродовж усього життя» [2, с. 15].

На думку М. Євтуха та Т. Скорик «професійна успішність педагога є особистісно якісною характеристикою діяльності, яка визначається як професійними, так і особистісними показниками, гуманістичними та діловими якостями, що забезпечують ефективність педагогічної діяльності, є джерелом постійного саморозвитку і самовдосконалення» [1, с. 9].

Проаналізувавши наукові дослідження сучасних учених та досвід кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка, представляємо основні методи підготовки майбутніх вихователів до готовності навчатися впродовж життя:

1. *Проектна діяльність*. Стимулює студентів самостійно шукати знання, аналізувати інформацію та використовувати її в практичних умовах. Важливою умовою є самостійний вибір теми проекту, що сприяє особистій зацікавленості.

2. *Проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning)*. Викладач формулює проблеми, які вимагають від студентів аналітичного підходу до їх вирішення. Це підвищує навички критичного мислення, які необхідні для успішного навчання впродовж життя.

3. *Рефлексивне навчання*. Допомогає здобувачам оцінювати свої знання, навички та способи навчання. Студентам варто регулярно аналізувати свої помилки і досягнення, щоб розуміти свої сильні та слабкі сторони.

4. *Інтерактивні методи*. Сприяють активно залучити студентів до освітнього процесу через обговорення, дебати, групові проекти та семінари формують навички співпраці та взаємодії. Це стимулює розвивати здатність до пошуку знань і самонавчання.

5. *Самостійна навчальна діяльність*. Допомогає вчитися планувати своє навчання, ставити цілі, знаходити джерела інформації.

6. *Електронне навчання та використання відкритих освітніх ресурсів*. Дозволяє студентам постійно оновлювати свої знання та навички і є важливим аспектом безперервного навчання у сучасному інформаційному суспільстві.

7. *Наставництво та тьюторство*. Стимулює мотивацію до навчання та сприяє створити стратегії для подальшого професійного розвитку.

8. *Індивідуалізований підхід*. Надає студентам можливість самостійно вибирати освітні траєкторії та адаптувати навчальний процес до своїх потреб і стилю навчання. Це підтримує мотивацію та підвищує інтерес до знань.

Запропоновані методи допомагають студентам розвивати вміння навчатися самостійно, працювати з інформацією, критично мислити, що є ключовими компонентами навчання впродовж життя.

Професійний розвиток та самовдосконалення відбуватиметься успішно тоді, коли засвоєння матеріалу студентами відбуватиметься у процесі активних форм навчання: майстер-класів, вебінарів, тренінгів індивідуальних і групових, круглих столів, ділових і рольових ігор, проблемних ситуацій, «мозкового штурму», завдань креативного типу, роботи в малих групах та ін. Відбір означених форм зумовлений спрямованістю змісту освіти не лише на міцне засвоєння знань, умінь і навичок, але й на розвиток професійної самореалізації [5, с. 178].

Критерієм успішності у професійній діяльності кожного фахівця дошкільної освіти є кар'єрний розвиток, який включає високий рівень компетентності в обраній професії, прагнення до постійного професійного розвитку шляхом підвищення своєї кваліфікації та постійного самовдосконалення [4, с. 39].

Висновки. Отже, однією з головних умов професійної сформованості майбутнього фахівця дошкільної освіти є готовність до навчання впродовж життя. Ця компетентність є ключовою для успішного функціонування людини в сучасному світі. Вона сприяє адаптації до постійних змін, підвищує професійну конкурентоспроможність, забезпечує

особистісний розвиток та активну участь у суспільному житті. Завдяки цій компетентності людина здатна залишатися актуальною на ринку праці, підтримувати високу якість життя та зберігати інтелектуальну активність. У кінцевому результаті навчання впродовж життя є основою сталого розвитку як особистості, так і суспільства в цілому.

Література

1. Євтух, М. Б., Скорик, Т. В. Акмеологічний підхід до становлення професійної успішності майбутнього вчителя. *Тенденції розвитку вищої освіти. Педагогічні науки*. 2020. Вип. 7 (163), с. 8-13.
2. Зязюн І. А. Неперервна освіта як основа соціального поступу. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2001. Вип.1, с. 15-23.
3. Огляд Професійного стандарту вихователя закладу дошкільної освіти. URL: <https://naurok.com.ua/post/oglyad-profesijnogo-standartu-vihovatelya-zakladu-doshkilno-osviti>.
4. Фазан В. В., Манжелій Н. М., Фазан Т. П. Формування готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до професійного розвитку та самовдосконалення: акмеологічний підхід. *Естетика і етика педагогічної дії*: зб. наук. пр. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. 2024, Вип. 29, с. 33-42.
5. Ярославцева, М. І., Пехарева, С. В. Методи і форми підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку до професійної самореалізації. *Педагогічні науки*. 2019. Вип. 87, с. 176-182.

2. Інноваційні рішення початкової освіти в умовах сталого розвитку.

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ РІШЕННЯ

Гібалова Н.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
gibalowa@gmail.com

Актуальність. Цілі Сталого розвитку ООН (ЦСР) окреслюють глобальний план дій для побудови кращого майбутнього і адаптуються для кожної країни, що доєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. У контексті України ЦСР спрямовані на вирішення широкого спектру соціальних, економічних та екологічних проблем, включаючи якісну освіту: ціль №4. Для досягнення ЦСР «Якісна освіта» мають бути виконані завдання, що потребують «підвищення якості вищої освіти та забезпечення її тісного зв'язку з наукою» [4, с. 34].

На виконання рекомендацій щодо досягнення четвертої цілі Сталого розвитку в Україні відбувається реформа вищої освіти. Зміни стосуються і професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів: створення нових стандартів вищої освіти, розроблених на основі компетентнісного підходу; оновлення та перегляду освітньо-професійних програм; змісту освітніх компонентів; форм, методів і технологій навчання. Впровадження концепції Нової української школи робить ще більш актуальним питання реформування педагогічної освіти. Заклади вищої освіти стикаються з новими викликами, що вимагають невідкладних рішень та переосмислення підготовки майбутніх педагогів.

Мета статті – представлення результатів впровадження мережевих науково-дослідницьких проєктів, що є інноваційним освітнім рішенням у формуванні